

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 570/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice č. k. K2-13C/3/2019-432 z 18. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením, na základe ktorého má podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie v civilnom spore.

II.

2. Mestský súd rozsudkom zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného sťažovateľa, ktorí majú polovičné podiely k rodinnému domu, tak, že nariadil jeho predaj. Proti tomu podal sťažovateľ odvolanie. Žalobu žiada zamietnuť, keďže sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby spoluvlastníctvo nebolo zrušené a vyporiadané. Mestský súd sťažovateľovi uznesením vyššieho súdneho úradníka uložil za odvolanie zaplatiť súdny poplatok 4 363,50 eur. Vychádzal z nespornej hodnoty podielu sťažovateľa 73 566,45 eur. Z toho súdny poplatok určil na 4 363,99 eur podľa § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého v konaní o zrušení a o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je základom poplatku cena podielu žiadaného navrhovateľom a položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej je sadzba poplatku 6 % z ceny predmetu konania.

3. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť. Bol toho názoru, že jeho nárok na to, aby súd spoluvlastníctvo nezrušil a nevyporiadal, nemožno oceniť, a preto súdny poplatok podľa položky 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov má byť 140 eur. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudca mestského súdu uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil tak, že sťažovateľ zaplatí súdny poplatok za odvolanie 1 467 eur, no len z toho dôvodu, že v časti bolo vyhovené žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov. K námietke nesprávneho určenia súdneho poplatku uviedol, že hoci sa sťažovateľ len bránil žalobe, usiloval sa o zachovanie svojho práva k spoluvlastníckemu podielu, ktorý má hodnotu, a preto nie je dôvod odchyliť sa od § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch. V odôvodnení odkázal na viaceré rozhodnutia, v ktorých sa riešila otázka, či sa súdny poplatok za žalobu o zrušenie a vyporiadanie má vyrubiť z hodnoty podielu žalobcu alebo žalovaného spoluvlastníka.

III.

4. Sťažovateľ namieta, že v odvolaní nežiadal do svojho vlastníctva prikázať podiel žalobkyne a ani zvýšenie výplaty za svoj podiel. Žiadal len zachovať podielové spoluvlastníctvo, čo odôvodňuje súdny poplatok podľa položky 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov. Kritizuje, že mestský súd svoj záver podporil odkazmi na nepriliehavé súdne rozhodnutia, keďže pri spoplatnení jeho odvolania nejde o otázku, z ktorého spoluvlastníckeho podielu sa súdny poplatok vyrubí, ale o to, že v odvolaní si uplatňuje len to, aby podielové spoluvlastníctvo nebolo zrušené a vyporiadané. Pritom vychádza z § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. Zastáva názor, že v odvolaní si žiaden nárok, ktorého cena by mohla byť základom poplatku, neuplatnil.

5. Sťažovateľ odkazuje na nálezy ústavného súdu, podľa ktorých zaťaženie poplatkami je možné len na základe zákona tak, aby výkonnej moci bolo znemožnené ukladať poplatky na základe vlastného uváženia (II. ÚS 362/2019) a výklad zákonov ukladajúcich poplatky musí byť z povahy veci vždy reštriktívny a v pochybnostiach (pri možnosti viacerých výkladov) má prednosť interpretácia, ktorá je z pohľadu poplatníka priaznivejšia (I. ÚS 629/2017).

IV.

6. Nedá sa nesúhlasiť so sťažovateľom, že súdne poplatky možno ukladať len podľa zákona o súdnych poplatkoch, a nie na základe vlastného uváženia súdov a výklad zákonov ukladajúcich poplatky má byť zužujúci a v pochybnostiach v prospech poplatníka. Nemožno však dospieť k tomu, že by poplatok uložený sťažovateľovi nebol uložený na základe zákona alebo rozširujúceho výkladu ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Z tohto zákona nepochybne vyplýva, že i žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podlieha poplatkovej povinnosti a povinnosti zaplatiť súdny poplatok podlieha aj odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo o takejto žalobe rozhodnuté. Zákon o súdnych poplatkoch v § 7 ods. 9 ustanovuje osobitné pravidlo pre určenie základu poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tak, že jeho základom je cena podielu žiadaného navrhovateľom. Toto rozlišovanie je však vo veci sťažovateľa bez bližšieho významu, keďže podiel žalobkyne a aj žalovaného sťažovateľa je rovnaký. Z tejto normy je však zrejmé, že základom poplatku má byť cena spoluvlastníckeho podielu. Popritom z § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch nepochybne vyplýva, že v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní.

7. Sťažovateľ si odvolaním uplatňuje osobitný nárok na to, aby v jeho veci k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva nedošlo, keď je toho názoru, že okolnosti jeho veci zakladajú dôvod hodný osobitného zreteľa (§ 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Použitie tohto ustanovenia však stále vyvodzuje z toho, že mu patrí polovičný podiel na rodinnom dome, ktorý žiada zachovať so zrejším následkom spočívajúcim v tom, že ho bude naďalej užívať. Z toho je zrejmé, že sťažovateľ si odvolaním uplatňuje ochranu svojmu nároku, ktorý vyplýva z toho, že mu rovnako ako žalobkyni patrí polovičný podiel na rodinnom dome.

8. V takejto situácii preto rozumne nemožno dospieť k záveru, že by jeho odvolaním bolo vyvolané také konanie, ktorého predmet nemožno oceniť tak, ako to predpokladá položka 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov. Preto ani nemožno vychádzať z toho, že by pri určení súdneho poplatku za odvolanie do úvahy prichádzali dva protichodné výklady alebo že by výklad mestského súdu bolo možné považovať za neprimerane extenzívny. Záver okresného súdu nie je výsledkom neprípustného rozširujúceho výkladu, ale výsledkom, ktorý bez prvkov právneho omylu vykladá ustanovenia § 7 ods. 9 a 10 zákona o súdnych poplatkoch a ustanovenia obsiahnuté v položkách 1 a 2 sadzobníka súdnych poplatkov. Nie je žiaden rozumný dôvod na to, aby žalobkyňa zo žaloby proti sťažovateľovi platila súdny poplatok z ceny polovice rodinného domu, a naopak, sťažovateľ, ktorý sa zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva bráni, platil rádovo nižší, paušálne určený poplatok 140 eur na základe úvahy, že jeho záujem prejavujúci sa v predmete odvolacieho konania, ktorý smeruje k zamietnutiu žaloby o zrušenie a vyporiadanie ich podielového spoluvlastníctva, nemožno oceniť peniazmi. Záver plynúci z výkladu mestského súdu pri aplikácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch tak nemožno považovať za rozširujúci či zjavne mylný, a preto rozporný s ústavnými právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta. Ústavná sťažnosť je preto zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu